

LEDBESKRIVNING (1-23)

- Östanå friluftsområde** (155 möh) med badplats, camping, golfbana, motionsspår, tennisbanor, värdshus m.m. (se infotavla).
- Sandlandets stugområde** etablerat på 1930-talet med badplats.
- Tegelbruket** låg här fram till 1897 (se infotavla).
- Bäckседа hembygdsgård** vid Prästastigen.
- Bäckседа kyrka** med murar från den medeltida kyrkan som brann 1915, och återinvigdes 1919 (se infotavla).
- Mela kvarn** med delar från 1600-talet (se infotavla).
- Stensåkra kvarn** och elverk (se infotavla).
- Illhargens naturreservat** etablerat 1963 (se infotavla).
- Illhargens eller Mossgårds forntida gravfält** från yngre järnåldern (400-1050 e.kr) med 115 synliga gravar (se infotavla).
- Gettinge by** med forntida gravar (se infotavla).
- Upplandabron** över Emån har en längd på 33 m, och är uppbyggd med 4 valv i gråsten med en bredd av 4,5 m. Senare påbyggd och breddad till 6 m. Bron är ett nödhjälpsarbete från 1869.
- Fågeltornet** vid infiltrationsdammarna vid Vetlanda reningsverk som har ett rikt fågelliv, där 155 arter hittills har observerats.
- Upplanda** var under drygt 200 år boställe för ryttmästaren vid Vetlanda kompani av Smålands Kavalleriregemente. Exercisfälten låg strax bakom åt väster. Ytterligare en bit bort ligger Vetlanda Ryttarstadion uppförd 1950, som drivs av **Vetlanda Ryttarförening** bildad 1948.
- Åtorpets motorgård** "Rute 66" startades 1977 av motorbitna ungdomar, och har idag ett 70-tal medlemmar som brinner för amerikanska bilar.
- Byestads forntida gravfält** är Smålands största med 326 synliga gravar från yngre järnåldern (400-1050 e.kr) (se infotavla).
- Byestad** med "Pärlluset" och de fram till 2004 placerade gigantiska kolhögarna (se infotavla).
- Kättilstorp** var fram till 1920-talet Vetlanda församlings prästgård, där det också finns 2 forntida stensättningar (se infotavla).
- Vetlanda speedwaystadion** är anlagd av Vetlanda Motorsällskap och invigdes 1949 och har därefter moderniserats i omgångar. Vetlanda Motorsällskap (VMS) grundades den 12 oktober 1946. Speedwaylaget har vunnit 9 SM-guld mellan 1976 och 2015.
- Forngården** flyttades hit 1936 från Tjustkulle, och har sedan utökats med ett flertal äldre byggnader, samt ett timrat skolmuseum i gammal stil uppfört 1992 (se infotavla).
- Norrgårdens rekreationsområde** har tre olika motionsspår varav ett elupplyst. Därutöver finns i området ett forntida gravfält, idrottshallar, badhus, Folkets Park och Forngårdens hembygdspark (se infotavla).
- Vetlanda kyrka** med delar av tornet från medeltiden har byggts om ett flertal gånger, där senaste större ombyggnaden var färdig 1803 (se infotavla).
- Kvarndammen** har en viktig roll i Vetlandas historia, och är nu en del i den vackra Kvardammsparken (se infotavla).
- Hvetlanda GIF:s Idrottsplats** är invigd 1924 och drivs av Hvetlanda Gymnastik och Idrottsförening (Hvetlanda GIF) som startade 1903 (se infotavla).

VANDRINGSLED 27 km

VETLANDARUNDAN

Vetlandarundan går i och utanför Vetlandas omedelbara närhet. Vi passerar allt från rekreationsområden med motionsspår till kyrkor och forntida gravfält i en natur med sjön Grumlan, Emån och Vetlandabäcken som tätortens livsnerv.

ALLEMANSRÄTTEN

Inte störa - inte förstöra det är huvudregeln i allemansrätten

Ta med skräpet

All nedskräpning utomhus är förbjuden. En fimp i en sommartorr skog kan ödelägga värden för miljoner. Glas, burkar och kapsyler kan skada både människor och djur, och plastpåsar kan orsaka stort lidande om djuren får dem i sig. Ställ därför aldrig soppsåsar bredvid ett fullt sopställe.

Eldning

Elda aldrig om det finns minsta fara för brand. Vid torr väder råder ofta eldningsförbud. Kontakta kommunens räddningstjänst (brandförsvaret) eller turistbyrå om du är osäker på vad som gäller. Om du har eldat - släck ordentligt med vatten. Du kan bli dömd till böter och skadestånd om elden sprider sig. Elda aldrig direkt på berget. Det spricker sönder och får fula sår som aldrig läks.

VIKTIGA TELEFONNUMMER

Nödsituation Tel: 112

Nummerupplysningen Tel: 118 118

Vetlanda vårdcentral Tel: 010-243 20 10

Vetlanda kommun Tel: 0383-971 00

Vetlanda

VETLANDA KYRKA

Vetlanda kyrkas äldsta del är den nedre delen av kyrktornet som troligen är från 1400-talet. Den medeltida kyrkan var av samma typ som de s.k. Njudungskyrkorna i Vetlanda och Sävsjö kommuner. Långhuset till den medeltida kyrkan revs 1797 trots att en genomgripande renovering skett redan 1672. Kyrkan återinvigdes 1803 av biskop Ludvig Mörner, endast sex år efter att byggnationen påbörjats. Tornet beslöts dock vara kvar och har idag en ålder på över 300 år.

I vapenhuset hänger en mycket gammal kyrkklocka som troligtvis tillkom under medeltiden. 1800-talskyrkan var enkel i dess utsmyckning med vitkalkade väggar, vitputsat tak och trävalv. Målningarna var ljusa och vackert utsmyckade. Kyrkan fick sin nuvarande utformning 1903-1904. Den blev treskeppig, fick ett vackert innetak och kanske en av kyrkans vackraste interiörer införlivades i kyrkan, Ludvig Frids alfrescomålningar. I kyrkan finns en dopfunt från omkring 1100 med rik ornamentik. Här finns även ett triumfkrusifix från 1300-talet (se infotavla).

BÄCKSEDA KYRKA

Bäckseda kyrkas medeltida föregångare (se infotavla) från 1200-talet stod kvar i utmärkt skick fram till den ödestigra Långfredagen 1915, då en gnista från kaminen antände innertaket. Det enda medeltida föremål som kunde räddas var ett rökelsekar. Man kunde även rädda ett golvur tillverkat 1753 av mästare Peter Ernst i Växjö, samt ett portätt från 1707 av kyrkoherden i Bäckseda 1683-1731, Clemens Månsson Flodin född i Dagsås i Bäckseda församlingen.

Den tredje söndagen i fastan 1919 återinvigdes kyrkan av biskopen i Växjö Ludvig Lindberg. För att ära den medeltida kyrka lät man gjuta de nya kyrkklockorna av malmen från de äldre. Den nya kyrkan fick en ny altarpuppsett i trä och gips från omkring 1917 föreställande de tolv apostlarna. Den är skulpterad av Tore Strindberg som även utformade predikstolen. Tore är kusinbarn till den kände författaren August Strindberg.

På kyrkogården finns Annette Wilhelmina von Liewens grav (se infotavla).

LEDBESKRIVNING (24-30)

24. Tjustkulle är förmodligen Vetlandas mesta rekreationsområde, då det där under årens lopp har förekommit allt från forngårdverksamhet med dans och servering, till fotboll, friidrott, motocross, bandy, ishockey, bågskytte, boule och scouting. Dessutom är kullen med sin sydsluttning ett vackert grönområde (se infotavla).

25. Karlslunds fornlämningsområde är på en halv kvkm och innehåller 1500 odlingsrösen från varierande epoker, och strax norr om finns ett forntida gravfält bestående av 24 rösen och 26 runda stensättningar.

26. "Tjuvarörs" gravröse från bronsåldern är 25 m i diameter och 2,5 meter högt. Förutom röset finns fyra runda stensättningar, 2 rektangulära stensättningar en domarring och ca 12 klumpstenar (se infotavla).

27. Kapellkykogården invigdes den 26 juni 1914 och Uppståndelsekapellet invigdes 1936 och var då länets första med krematorium, och den verksamheten upphörde 2011.

28. Skogskyrkogårdens första etapp invigdes den 5 september 1964 och har sedan utvidgats i ett par omgångar.

29. Nässja fornlämningsområde har 13 synliga gravrösen och ett flertal odlingsrösen, därutöver har boplatzlämningar hittats (se infotavla).

30. Östanå rekreationsområde har flera motionsspår varav ett elupplyst (se infotavla).

INFORMATION

Vetlanda kontaktcenter, Storgatan 5B, Vetlanda, Tel: 0383-971 00, kommun@vetlanda.se

Dessutom finns hotell, vandrarhem, restauranger och lunchställen. För mer information se även www.vetlanda.se

Vetlanda Museum, Kyrkogatan 31, 574 31 Vetlanda, Tel: 0383-973 54 vetlanda.museum@vetlanda.se (se bild nedan)

VETLANDARUNDAN

